

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

mardi

dinsdag

18-10-2005

18-10-2005

Après-midi

Namiddag

cdH	centre démocrate Humaniste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	Front National
MR	Mouvement réformateur
N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti socialiste
sp.a-spirit	Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht
Vlaams Belang	Vlaams Belang
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
DOC 51 0000/000	Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 51 0000/000	Parlementair stuk van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions ; les annexes se trouvent dans une brochure séparée (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken; de bijlagen zijn in een aparte brochure opgenomen (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	séance plénière	PLEN	Plenum
COM	réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be	www.deKamer.be
e-mail : publications@laChambre.be	e-mail : publicaties@deKamer.be

SOMMAIRE

Question de Mme Greet van Gool à la secrétaire d'État aux Familles et aux Personnes handicapées, adjointe au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les modifications annoncées de l'allocation de remplacement de revenus" (n° 7999)

Orateurs: **Greet van Gool, Gisèle Mandaila Malamba**, secrétaire d'Etat aux Familles et aux Personnes handicapés

Question de Mme Greet van Gool à la secrétaire d'État aux Familles et aux Personnes handicapées, adjointe au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le problème de l'assurabilité des chaises roulantes électroniques" (n° 8161)

Orateurs: **Greet van Gool, Gisèle Mandaila Malamba**, secrétaire d'Etat aux Familles et aux Personnes handicapés

Questions jointes de
- Mme Greet van Gool à la secrétaire d'État aux Familles et aux Personnes handicapées, adjointe au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'allocation pour l'aide aux personnes âgées" (n° 8000)

- Mme Sabien Lahaye-Battheu à la secrétaire d'État aux Familles et aux Personnes handicapées, adjointe au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le nombre croissant de demandes auprès du service des handicapés" (n° 8353)

Orateurs: **Greet van Gool, Sabien Lahaye-Battheu, Gisèle Mandaila Malamba**, secrétaire d'Etat aux Familles et aux Personnes handicapés

Questions jointes de
- Mme Greet van Gool à la secrétaire d'Etat aux Familles et aux Personnes handicapées, adjointe au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'utilisation de la canne blanche et de la canne jaune" (n° 7756)

- Mme Josée Lejeune à la secrétaire d'Etat aux Familles et aux Personnes handicapées, adjointe au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les conditions d'octroi de la canne blanche" (n° 8348)

- Mme Greet van Gool à la secrétaire d'Etat aux Familles et aux Personnes handicapées, adjointe au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la politique en ce qui concerne les aveugles et les malvoyants" (n° 8496)

Orateurs: **Greet van Gool, Josée Lejeune, Gisèle Mandaila Malamba**, secrétaire d'Etat aux Familles et aux Personnes handicapés

Questions jointes de 13

INHOUD

Vraag van mevrouw Greet van Gool aan de staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de aangekondigde wijzigingen aan de inkomensvervangende tegemoetkoming" (nr. 7999)

Sprekers: **Greet van Gool, Gisèle Mandaila Malamba**, staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap

Vraag van mevrouw Greet van Gool aan de staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de problematiek van de verzekeraarbaarheid van elektronische rolstoelen" (nr. 8161)

Sprekers: **Greet van Gool, Gisèle Mandaila Malamba**, staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap

Samengevoegde vragen van
- mevrouw Greet van Gool aan de staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden" (nr. 8000)

- mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het stijgend aantal aanvragen bij de dienst gehandicapten" (nr. 8353)

Sprekers: **Greet van Gool, Sabien Lahaye-Battheu, Gisèle Mandaila Malamba**, staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap

Samengevoegde vragen van
- mevrouw Greet van Gool aan de staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het gebruik van de witte en de gele stok" (nr. 7756)

- mevrouw Josée Lejeune aan de staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de toekenningsvoorwaarden voor de witte stok" (nr. 8348)

- mevrouw Greet van Gool aan de staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het beleid voor blinden en slechtzienden" (nr. 8496)

Sprekers: **Greet van Gool, Josée Lejeune, Gisèle Mandaila Malamba**, staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap

Samengevoegde vragen van 13

- Mme Greet van Gool à la secrétaire d'État aux Familles et aux Personnes handicapées, adjointe au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les chiens d'assistance" (n° 8008) 13
- Mme Josée Lejeune à la secrétaire d'État aux Familles et aux Personnes handicapées, adjointe au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'accessibilité des chiens d'assistance" (n° 8347) 13
- Mme Sophie Pécriaux au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'accès aux lieux publics des malvoyants et des animaux les accompagnant" (n° 8505) 13
- Orateurs:* **Greet van Gool, Josée Lejeune, Sophie Pécriaux, Gisèle Mandaila Malamba**, secrétaire d'Etat aux Familles et aux Personnes handicapés
- Question de Mme Greet van Gool à la secrétaire d'État aux Familles et aux Personnes handicapées, adjointe au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les examens médicaux" (n° 8220) 17
- Orateurs:* **Greet van Gool, Gisèle Mandaila Malamba**, secrétaire d'Etat aux Familles et aux Personnes handicapés
- mevrouw Greet van Gool aan de staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de assistentiehonden" (nr. 8008) 13
- mevrouw Josée Lejeune aan de staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het recht van toegang voor hulphonden" (nr. 8347) 13
- mevrouw Sophie Pécriaux aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de toegang van slechtzienden en hun geleidehonden" (nr. 8505) 13
- Sprekers:* **Greet van Gool, Josée Lejeune, Sophie Pécriaux, Gisèle Mandaila Malamba**, staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap
- Vraag van mevrouw Greet van Gool aan de staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de medische onderzoeken" (nr. 8220) 17
- Sprekers:* **Greet van Gool, Gisèle Mandaila Malamba**, staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap

COMMISSION DES AFFAIRES
SOCIALES

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE
ZAKEN

du

van

MARDI 18 OCTOBRE 2005

DINSDAG 18 OKTOBER 2005

Après-midi

Namiddag

De vergadering wordt geopend om 14.04 uur door mevrouw Maggie De Block, voorzitter.
La séance est ouverte à 14.04 heures par Mme Maggie De Block, présidente.

De **voorzitter**: Collega's, we kunnen beginnen met de vragen. Er zijn nog een paar leden onderweg, maar dat mag ons niet beletten om redelijk stipt te beginnen. Mevrouw de staatssecretaris was op tijd aanwezig en dan moeten de werkzaamheden van start gaan.

Mevrouw van Gool, misschien kunt u eerst de vragen stellen die u alleen heeft ingediend. Daarna kunnen de leden die vragen hebben ingediend die werden samengevoegd met uw vragen, het woord nemen.

01 **Vraag van mevrouw Greet van Gool aan de staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de aangekondigde wijzigingen aan de inkomensvervangende tegemoetkoming" (nr. 7999)**

01 **Question de Mme Greet van Gool à la secrétaire d'État aux Familles et aux Personnes handicapées, adjointe au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les modifications annoncées de l'allocation de remplacement de revenus" (n° 7999)**

01.01 **Greet van Gool** (sp.a-spirit): Mevrouw de voorzitter, mijn eerste vraag handelt over de wijzigingen aan de inkomensvervangende tegemoetkomingen.

Begin september is in een aantal kranten het bericht verschenen dat de staatssecretaris wijzigingen wil aanbrengen aan het stelsel van de inkomensvervangende tegemoetkoming, meer bepaald door de vrijstelling voor het inkomen uit arbeid op te trekken.

Het spreekt voor zich dat mensen met een handicap de kans moeten krijgen om een beroepsactiviteit uit te oefenen en zij mogen daar zeker ook geen nadelige gevolgen van ondervinden. Men mag toch niet uit het oog verliezen dat de tegemoetkomingen aan personen met een handicap tot het stelsel van de sociale bijstand behoren en dat een inkomenstoets daarom wel gerechtvaardigd is.

Bovendien zitten er ook in het stelsel van de integratietegemoetkoming inactiviteitsvallen. Zo bestaat er wel een relatief hoge vrijstelling voor het inkomen uit arbeid, maar niet voor een vervangingsinkomen.

Ik vernam graag van u welke wijzigingen u juist op het oog hebt voor het stelsel van de inkomensvervangende tegemoetkoming en wat de budgettaire weerslag daarvan dan zou zijn. Overweegt u ook verbeteringen aan het stelsel van de integratietegemoetkomingen? Is over die geplande maatregelen al overleg gepleegd met de verschillende verenigingen? Wordt ook de Hoge Raad voor personen met een handicap bij deze plannen betrokken?

01.01 **Greet van Gool** (sp.a-spirit): La secrétaire d'État entend modifier le système de l'allocation de remplacement de revenus et augmenter l'exonération sur les revenus du travail. L'allocation de remplacement de revenus aux handicapés est une allocation d'aide sociale et un contrôle des ressources se justifie donc. Il ne faut pas, en effet que le fait qu'ils travaillent aient des conséquences.

Un autre problème est celui du piège à l'inactivité que constitue une exonération élevée sur les revenus du travail mais pas sur les revenus de remplacement.

Quelles mesures la secrétaire d'État a-t-elle précisément l'intention de prendre et quelles en seront les conséquences budgétaires? Une concertation a-t-elle déjà été organisée avec les différentes associations ou le Conseil supérieur des personnes

handicapées?

Voorzitter: Hans Bonte.

Président: Hans Bonte.

01.02 Staatssecretaris **Gisèle Mandaila Malamba**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw van Gool, de werkgelegenheid van personen met een handicap bevorderen vormt de rode draad door mijn beleid. België heeft immers een van de laagste werkgelegenheidsgraden in Europa wanneer het gaat om personen met een handicap. Dat blijkt uit alle statistieken.

Daarom heb ik de heer Erik Samoy een studie toevertrouwd om in verschillende Europese landen de systemen te analyseren waarbij een beroepsinkomen met een sociale uitkering kan worden gecumuleerd.

Les conclusions de cette étude sont que la règle de l'abattement des 10% n'est pas incitatrice à entrer sur le marché de l'emploi si la personne veut travailler à temps réduit. Souvent, les personnes handicapées n'ont pas suffisamment de capacité de travail pour exercer à temps plein. La règle actuelle est un piège à l'emploi car, soit elle pénalise la personne qui travaille à temps partiel, soit elle la conduit à accepter un travail rémunéré. Aussi ai-je proposé d'instaurer un abattement dégressif tel qu'il existe dans les régimes des invalidités.

En d'autres termes, l'abattement est fonction des tranches de revenus de la manière suivante: 100% des revenus inférieurs à 2.400 euros, 75% des revenus situés entre 2.401 et 4.800 euros, 50% des revenus situés entre 4.801 et 7.200 euros, 25% pour les revenus supérieurs à 7.200 euros. Le 19 septembre dernier, le Conseil supérieur national a examiné une note expliquant ces mécanismes. Le 17 octobre, la même note a été complétée avec les modalités d'exécution de l'abattement dégressif. Le Conseil supérieur a fait plusieurs observations et a donné un avis positif sur les intentions reprises dans la note.

01.03 **Greet van Gool** (sp.a-spirit): Ik dank mevrouw de staatssecretaris voor haar antwoord. Ik zou graag het antwoord krijgen omdat het moeilijk volgen is met de cijfers die u heeft opgesomd.

Ik ben het er volledig mee eens dat er in het stelsel van tegemoetkomingen voor personen met een handicap aansporingen moeten zitten om die mensen aan het werk te krijgen. Ik heb niets vernomen over de budgettaire weerslag van het voorstel dat u op dat vlak doet. Hoe zit het juist met het stelsel van de integratietegemoetkoming? Ook op dat vlak zijn er heel wat

01.02 **Gisèle Mandaila Malamba**, secrétaire d'État: Etant donné qu'en Belgique l'emploi des personnes handicapées est nettement moins développé que dans les autres pays européens, j'ai commandité une étude, qui est actuellement en cours, sur les systèmes utilisés par ces pays pour combiner les revenus professionnels et les allocations sociales.

Volgens die studie zou de aftrekregel van 10 procent de mensen er niet toe aanzetten een deeltijdbetrekking aan te nemen, wat gehandicapten vaak verkiezen. Om de werkloosheidsval die de huidige regel inhoudt, te vermijden, heb ik voorgesteld een degressieve aftrek toe te passen van 100 procent voor inkomens lager dan 2.400 euro, 75 procent voor inkomens tussen 2.401 en 4.800 euro, 50 procent voor inkomens tussen 4.801 en 7.200 euro en 25 procent voor inkomens boven 7.200 euro.

De nota waarin die mechanismen worden toegelicht, werd op 17 oktober aangevuld met een omschrijving van de modaliteiten voor de toepassing van de degressieve aftrek. De Raad heeft een aantal opmerkingen geformuleerd en een positief advies uitgebracht over de voornemens in de nota.

01.03 **Greet van Gool** (sp.a-spirit): J'aurais quand même aimé en savoir davantage sur les effets budgétaires et sur les problèmes liés au régime de l'allocation d'intégration.

problemen. Het systeem kent een aantal vallen die mensen er niet toe aanzetten om de stap naar werk te zetten.

01.04 **Gisèle Mandaila Malamba**, secrétaire d'Etat: L'impact est estimé à plus ou moins 10 millions d'euros.

01.04 Staatssecretaris **Gisèle Mandaila Malamba**: Het effect wordt op 10 miljoen euro geraamd.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 **Vraag van mevrouw Greet van Gool aan de staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de problematiek van de verzekeraarbaarheid van elektronische rolstoelen" (nr. 8161)**

02 **Question de Mme Greet van Gool à la secrétaire d'État aux Familles et aux Personnes handicapées, adjointe au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le problème de l'assurabilité des chaises roulantes électroniques" (n° 8161)**

02.01 **Greet van Gool** (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de staatssecretaris, geruime tijd geleden is de problematiek van de verzekeraarbaarheid van elektronische rolwagens aan bod gekomen.

02.01 **Greet van Gool** (sp.a-spirit): Il y a quelque temps déjà, le ministre Verwilghen avait indiqué que l'utilisateur d'une chaise roulante électrique devait disposer d'une assurance RC auto, étant donné qu'il s'agit d'un véhicule à moteur. Cependant, cette règle n'est pas suffisamment connue et les primes varient fortement. Les voies de recours de la compagnie d'assurances, qui ont été fixées dans un contrat type, sont-elles d'application?

Minister Verwilghen stelde toen duidelijk dat aangezien een elektronische rolstoel een motorvoertuig is, de gebruiker ervan moet voorzien zijn van een verzekering BA Auto. Daarbij rijzen een aantal problemen, met name dat die regel onvoldoende gekend is, dat er merkelijke verschillen bestaan in de premies verschuldigd voor een dergelijke polis en de vraag of de verhaalmogelijkheden van de verzekeringsonderneming waarin voorzien wordt in het wettelijk vastgelegd modelcontract ook van toepassing zijn.

Le ministre Verwilghen devait prendre contact avec la secrétaire d'État et solliciter l'avis du Conseil supérieur national des personnes handicapées, mais, le 20 septembre, il ne disposait toujours pas de cet avis. Pour quand la secrétaire d'État attend-elle l'avis du Conseil supérieur? La problématique des voies de recours a-t-elle également été évoquée? Le Conseil supérieur donnera-t-il toute la publicité voulue à la décision?

De minister heeft mij gezegd dat hij met u contact zou nemen opdat u het advies zou inwinnen van de Hoge Raad voor personen met een handicap. Ik heb daarover op 20 september een vraag gesteld aan minister Verwilghen. Hij heeft mij toen geantwoord dat de Hoge Raad nog geen advies had verstrekt, dat hij de hele problematiek wilde voorleggen aan de Hoge Raad en dat er dus nog geen uitsluitsel kon worden gegeven over de vraag inzake de toepasselijkheid van de verhaalmogelijkheden.

In dit dossier dat al een hele tijd aansleept, is het van belang dat er duidelijkheid komt voor de personen met een handicap. Ik verneem dan ook graag van u wat de stand van zaken in dit dossier is. Wanneer verwacht u het advies van de Hoge Raad? Werd de problematiek van de verhaalmogelijkheden ook voorgelegd aan de Hoge Raad? Zal de Hoge Raad zich uitspreken over mogelijke methodes om meer ruchtbaarheid te geven aan de uiteindelijke beslissing, zodat deze voor iedereen bekend wordt?

02.02 Staatssecretaris **Gisèle Mandaila Malamba**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw van Gool, het is uiterst belangrijk dat ook voor de elektronische rolstoelen een BA Autoverzekering wordt gesloten.

02.02 **Gisèle Mandaila Malamba**, secrétaire d'État: Une assurance RC auto protège l'utilisateur d'une chaise roulante électrique, qui est extrêmement vulnérable. Le paiement d'une indemnité et le droit à une telle indemnité ne sont pas contenus dans une police RC ordinaire.

Het gaat immers om de veiligheid van personen met een handicap. Die personen zijn, zoals de WGO aangeeft, kwetsbaar. Een BA Autoverzekering biedt bescherming wanneer de betrokken persoon een eventuele schadevergoeding moet betalen en biedt het recht op een schadevergoeding, wat niet vervat zit in een gewone BA-polis.

Malheureusement, à ce jour, les associations de personnes handicapées que j'ai interpellées au Conseil supérieur national n'ont pu fournir de réponses au questionnaire que nous avons conçu avec le ministre Verwilghen, la Commission bancaire et financière et les assurances. Leurs représentants font remarquer que cela constitue fort probablement un signe que la majorité des personnes qui utilisent une chaise roulante électrique ne sont pas assurées.

Avec mon collègue, M. Marc Verwilghen, je prépare un plan de communication destiné aux utilisateurs de ces chaises, dont le nombre s'accroît de manière importante avec la nouvelle nomenclature de l'INAMI, l'augmentation de l'âge et les avancées technologiques. Il doit rappeler la législation, mais surtout souligner les avantages relatifs à l'assurance RC Auto, tout en expliquant que l'on peut souscrire ce type de police pour moins de 20 euros par an.

Les ministres régionaux des Finances m'ont confirmé qu'ils n'avaient pas l'intention de faire payer une taxe d'immatriculation aux détenteurs de chaises roulantes électriques.

02.03 Greet van Gool (sp.a-spirit): Mevrouw de staatssecretaris, ik dank u voor uw antwoord. Het feit dat er een polis BA voor een motorvoertuig afgesloten moet worden, kan op zich een betere bescherming zijn voor de rolstoelgebruiker. Op dat vlak heb ik ook al meermaals gezegd dat dit een duidelijke stellingname was van de minister. Men moet dan echter ook weten dat de gebruikers een verzekering moeten afsluiten. Er moet ook voor worden gezorgd dat de prijs die men voor de polis moet betalen niet te hoog oploopt.

Ik heb uit uw antwoord begrepen dat de Hoge Raad nog steeds geen advies gegeven heeft. Is er een timing daarvoor? Is ook de vraag in verband met de verhaalmogelijkheden van de verzekeringsondernemingen aan de Hoge Raad voorgelegd?

02.04 Gisèle Mandaila Malamba, secrétaire d'Etat: Le Conseil supérieur national qui s'est réuni hier n'a malheureusement pas pu donner de réponse à ce sujet.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Samengevoegde vragen van

- mevrouw **Greet van Gool** aan de staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden" (nr. 8000)

- mevrouw **Sabien Lahaye-Battheu** aan de staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het stijgend aantal aanvragen bij de dienst gehandicapten" (nr. 8353)

03 Questions jointes de

- Mme **Greet van Gool** à la secrétaire d'État aux Familles et aux Personnes handicapées, adjointe au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'allocation pour l'aide aux personnes âgées" (n° 8000)

- Mme **Sabien Lahaye-Battheu** à la secrétaire d'État aux Familles et aux Personnes handicapées, adjointe au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le nombre croissant de demandes auprès du service des handicapés" (n° 8353)

03.01 Greet van Gool (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mevrouw

Ik heb nog geen enkel antwoord van de gehandicaptenverenigingen ontvangen, wat wellicht betekent dat de meeste gebruikers niet verzekerd zijn. Het communicatieplan dat de heer Verwilghen en ikzelf voorbereiden, is bedoeld om de mensen erop te wijzen dat men een burgerlijke aansprakelijkheidsverzekering voor een auto kan sluiten voor een bedrag van minder dan twintig euro per jaar. De Gewesten zijn niet van plan een inschrijvingstaks op elektrische rolstoelen te heffen.

02.03 Greet van Gool (sp.a-spirit): Il est possible qu'une police RC auto offre une meilleure protection aux utilisateurs de chaise roulante, mais il faut également veiller à ce que la prime ne soit pas trop élevée.

Quand le Conseil supérieur émettra-t-il un avis? La question relative aux possibilités de recours a-t-elle également été soumise au Conseil supérieur?

02.04 Staatssecretaris Gisèle Mandaila Malamba: De Raad heeft jammer genoeg nog geen antwoord kunnen bezorgen.

03.01 Greet van Gool (sp.a-

de staatssecretaris, deze vraag dateert van begin september. Op dat ogenblik was gebleken dat het aantal aanvragen voor de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden merkkelijk gestegen was. Dat zou deels te wijten zijn aan de versoepeling van de inkomensvoorwaarde in 2003, alsook aan het feit dat ouderen worden aangespoord om een aanvraag in te dienen. Natuurlijk zal de toenemende vergrijzing hierin eveneens een rol spelen.

Door de stijging van het aantal gerechtigden op de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden stijgen de uitgaven in het stelsel van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden gevoelig. Hier en daar hoort men dat voor dat probleem een oplossing moet worden gezocht. Een van de maatregelen die worden voorgesteld, is werken met een gesloten budget. Dat zal tot gevolg hebben dat hoe meer mensen een tegemoetkoming hulp aan bejaarden genieten, hoe kleiner het bedrag zal zijn dat elke persoon ontvangt.

Mevrouw de staatssecretaris, wat is de evolutie in het budget voor de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden? Mag men een overschrijding van het voor 2005 ingeschreven budget verwachten?

Hebt u plannen om de toekenningsvoorwaarden voor de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden te verstrengen? Zo ja, in welke richting gaan de plannen?

03.02 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de staatssecretaris, mevrouw van Gool heeft het probleem reeds geschetst.

Ik voeg eraan toe dat volgens de cijfers die eind augustus begin september werden bekendgemaakt, de dienst elke maand tussen de 2.000 en 3.500 aanvragen meer ontving dan het jaar daarvoor. Per maand een dergelijke toename van het aantal dossiers heeft een weerslag op de grootte van de bedragen die worden uitgekeerd.

Mijn vragen liggen in de lijn van die van mevrouw van Gool. Hoe wordt de toename van het aantal dossiers dat verwerkt moet worden, opgevangen door de dienst? Die dienst was erin geslaagd de vertraging weg te werken waarvoor hij tot voor kort bekendstond. Er dreigt opnieuw vertraging opgelopen te worden door het stijgend aantal dossiers

Ten tweede, deze vraag gaat over het feit dat in België 1 Belg op 40 recht zou hebben op een federale tegemoetkoming voor gehandicapten. Welk aandeel heeft de tegemoetkoming voor gehandicapten in het totaalpakket? Verschilt het aantal aanvragen per Gewest? Kunt u daarvan cijfers geven zodat wij daarvan een duidelijker beeld krijgen?

Ten derde, deze vraag werd reeds gesteld. Hoe wilt u die kosten in de hand houden? Zal u werken met een gesloten portefeuille, zoals het Vlaams fonds dat doet, of zullen er bijkomende middelen komen?

Ten slotte, door de versoepeling die er sinds 2003 is komen ook bejaarden en hoogbejaarden met een normaal pensioen in aanmerking voor die tegemoetkoming. Wat is uw standpunt op dit

spirit): L'augmentation du nombre de demandes d'allocation pour l'aide aux personnes âgées résulterait du vieillissement de la population et de l'assouplissement des conditions de revenus en 2003. En outre, les personnes âgées sont incitées à introduire une telle demande.

L'augmentation du nombre d'ayants droit entraînant une croissance sensible des dépenses, des voix s'élèvent pour qu'on travaille avec un budget fermé, ce qui signifie que plus nombreuses seront les personnes ayant droit à une allocation et plus modique sera la somme que chaque personne recevra.

Quelle évolution observe-t-on dans le budget? Sera-t-il dépassé en 2005? Le gouvernement envisage-t-il de durcir les conditions d'octroi de cette allocation?

03.02 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Des chiffres récents montrent que le service compétent a reçu chaque mois de 2.000 à 3.500 demandes en plus que l'année dernière. Cette augmentation a naturellement un impact sur le montant des sommes versées. Comment le service fait-il face à cette croissance du nombre de dossiers? Après une manœuvre de rattrapage, un nouveau retard menace.

Dans notre pays, une personne sur quarante aurait droit à une allocation fédérale. Quelle est la part des allocations versées aux handicapés dans le paquet total? Le nombre de demandes varie-t-il d'une Région à l'autre? Comment la secrétaire d'Etat compte-t-elle maîtriser les coûts? Travaillera-t-elle avec une enveloppe budgétaire fermée, comme c'est le cas pour le Fonds flamand? Des ressources supplémentaires seront-elles mises à sa disposition?

vlak? Zal u dat aanhouden of zal dat in het gedrang komen? Kunt u daarover iets meer zeggen?

Sous l'effet de l'assouplissement décidé en 2003, des personnes âgées, voire très âgées percevant une pension normale entrent aussi en ligne de compte pour bénéficier d'une allocation. En ira-t-il toujours de même à l'avenir?

03.03 Gisèle Mandaila Malamba, secrétaire d'Etat: Monsieur le président, je tiens à vous dire combien je partage les préoccupations de Mmes van Gool et Lahaye-Battheu.

03.03 Gisèle Mandaila Malamba, secrétaire d'Etat: Je suis de près l'augmentation du nombre de demandes. L'administration en dresse tous les mois un inventaire.

Ik houd de stijging van het aantal aanvragen nauwlettend in het oog. Iedere maand maakt de administratie een inventaris op om de evolutie van de aanvragen, de beslissingen en de uitgaven op de voet te volgen.

Le nombre d'éléments croît sensiblement depuis la fin de l'année 2004. Ainsi, le nombre moyen mensuel de demandes d'allocations aux adultes, introduites pour la période de janvier à juin 2005, est passé de 4.200 en 2004 à 4.675 en 2005. Cela représente une croissance de 24%. Néanmoins, depuis le mois de juillet, le nombre moyen mensuel de demandes est de 3.700, ce qui représente une diminution de 21% par rapport aux six premiers mois de l'année.

De stijging van het aantal aanvragen (24 procent meer aanvragen voor uitkeringen aan volwassenen en 32 procent meer aanvragen voor uitkeringen aan bejaarden tussen 2004 en 2005) wordt niet gevolgd door een zelfde ontwikkeling van het aantal uitkeringsgerechtigden (een stijging van respectievelijk 2 en 3 procent), aangezien het percentage gunstige beslissingen sterk is gedaald (respectievelijk van 58 naar 45 procent en van 77 naar 59 procent). Dit valt dan weer te verklaren door de recente harmonisering van de criteria voor het medisch onderzoek en door het feit dat sommige ziekenfondsen aan de bejaarden hebben gevraagd om systematisch een aanvraag in te dienen.

Le nombre mensuel moyen de demandes d'allocations aux personnes âgées est passé, sur les six premiers mois, de 4.375 en 2004 à 5.675, ce qui représente une croissance de 32%. Néanmoins, depuis juillet, le nombre moyen mensuel de demandes est en régression de 19% par rapport aux six premiers mois.

Malgré cette croissance importante du nombre de demandes, le délai moyen de traitement des dossiers n'a pas connu une augmentation significative. Il est passé de 7,4 mois en moyenne en 2004 à 7,7 mois en 2005. Ces données datent de fin août 2005.

Ce fait n'a pas eu comme conséquence jusqu'à présent une augmentation équivalente du nombre de bénéficiaires. Au 31 août 2005, le nombre de personnes bénéficiant d'une allocation aux adultes est de 132.864, soit une croissance de 2%. Quant au nombre de personnes bénéficiant d'une allocation aux personnes âgées, il est de 102.804, soit une croissance inférieure à 3%.

De begroting voor 2005 bedraagt 1.464.000 euro. Volgens de ramingen zullen de uitgaven 1.412.000 à 1.425.000 euro bedragen. Het lijkt me dan ook niet echt noodzakelijk om maatregelen te nemen die ertoe strekken de toekenningsvoorwaarden voor de uitkeringen aan personen met een handicap te beperken.

En conclusion, l'augmentation du nombre de demandes n'est pas suivie par une même évolution des allocataires. En effet, il apparaît que le pourcentage de décisions favorables est passé dans le même temps de 58% à 45% pour les allocations aux personnes handicapées et de 77% à 59% pour les allocations aux personnes âgées.

Cette forte diminution du pourcentage de décisions favorables s'explique, d'une part, par l'harmonisation récente des critères d'évaluation médicale et, d'autre part, comme vous le soulevez, par l'invitation de certaines mutuelles auprès des personnes âgées à introduire systématiquement une demande.

Le budget de 2005 s'élève à 1.464.000 euros. Selon les estimations effectuées sur la base des dépenses faites de janvier à octobre, les

dépenses devraient se situer entre 1.412.000 et 1.425.000 euros. Le budget restera donc en équilibre cette année.

Dès lors, il ne me semble pas indispensable de prendre des mesures particulières pour limiter les conditions d'octroi des allocations aux personnes handicapées. Ceci ne m'empêche pas de suivre de près l'évolution de la situation.

Van de begrotingsallocatie een gesloten enveloppe maken vormt echter op politiek vlak een aanzienlijk probleem. Kunnen wij gehandicapte personen een tegemoetkoming weigeren louter en alleen omdat de begroting van de Staat tekortschiet? Voor personen met een handicap is een tegemoetkoming een basisinkomen waarmee zij in hun levensonderhoud voorzien. Die personen hebben recht op hun tegemoetkoming.

De tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden is al begrensd op basis van het inkomen van de aanvrager. Die begrenzing vormt trouwens een van de voornaamste twistpunten. Gezien de huidige levensstandaard begrijpen heel wat aanvragers niet waarom er een inkomensgrens is, terwijl zij vinden dat zij een laag inkomen hebben. Ik schaar mij dus niet achter de idee om het bedrag van de tegemoetkomingen te laten variëren naargelang de beschikbare begroting.

Niettemin krijgt de administratie de opdracht de dossiers uiterst nauwkeurig te beheren. Ik heb dan ook beslist de vijfjaarlijkse herzieningen opnieuw in te voeren, wat naar schatting een jaarlijkse besparing van 18 miljoen euro moet opleveren.

03.04 Greet van Gool (sp.a-spirit): Mevrouw de staatssecretaris, het zou nuttig zijn de tekst van het antwoord te krijgen, vermits er nogal veel cijfers zijn opgesomd. Als ik het goed begrijp, gaat het vooral over een toename van het aantal aanvragen maar daarom nog niet om een toename van het aantal gerechtigden.

Het aantal aanvragen stijgt met bijna 24%, terwijl het aantal gerechtigden daalt met minder dan 3%. Enerzijds zou dat te maken hebben met de inkomensgrens maar anderzijds ook met een harmonisatie van de evaluatiecriteria inzake het medisch onderzoek. Wanneer u spreekt over harmonisatie, wil dat dan ook zeggen dat men de bejaarde personen die zich op het medisch onderzoek aanmelden, ook strenger beoordeelt? Als dat inderdaad het gevolg is, dan had ik daar toch graag wat meer uitleg over gehad.

Vanzelfsprekend ben ik het met u eens, en ik ben ook blij dat u dit zo duidelijk stelt, dat werken met een gesloten envelop zeker en vast geen goed systeem zou zijn in het stelsel van de tegemoetkoming aan personen met een handicap. De personen die een aanvraag indienen, hebben die tegemoetkoming ook wel echt nodig. Het werken met een gesloten envelop zou tot gevolg hebben dat die uitkering toch wel gevoelig zou kunnen dalen.

Ik heb nog een laatste vraagje over de herinvoering van de herziening. Ik vermoed dat dat ook gaat over de 5-jarige herziening in het stelsel van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden. Ik had in dat verband graag geweten hoe u een besparing van 18 miljoen euro zal realiseren. Zal men kunnen rekening houden met bepaalde

En faire une enveloppe fermée pose un problème politique d'importance. Les personnes handicapées ont droit à leur allocation. L'allocation d'aide aux personnes âgées est limitée par les revenus du demandeur et il s'agit d'un des principaux points d'achoppement. De nombreux demandeurs ne comprennent pas pourquoi il existe un plafond de revenus. Je ne suis pas favorable à une modulation du montant des allocations en fonction du budget disponible. Ma décision de réinstaurer les révisions quinquennales devrait selon les estimations représenter une économie annuelle de 18 millions d'euros.

03.04 Greet van Gool (sp.a-spirit): Il est apparemment surtout question d'une augmentation du nombre de demandes, mais pas nécessairement pour autant d'une augmentation du nombre de bénéficiaires.

L'harmonisation signifie-t-elle aussi que les personnes âgées se présentant à la consultation font l'objet d'une évaluation plus sévère?

Je me réjouis d'entendre dire clairement qu'un système d'enveloppe fermée n'est pas adéquat dans le régime des allocations aux personnes handicapées.

En ce qui concerne la réforme du régime des allocations aux personnes âgées, j'aimerais savoir comment la secrétaire d'État entend économiser 18 millions.

andere inkomsten? Ik zou daar graag nog wat uitleg over hebben.

03.05 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik heb begrepen dat wij ons niet mogen vergalopperen omdat er in de eerste helft van dit jaar een aanzienlijke toename is van het aantal aanvragen. Het aantal gerechtigden is niet zodanig gestegen, amper met zowat 2%. Misschien zou het goed zijn dat wij op het einde van het jaar opnieuw een evaluatie krijgen, waardoor wij een duidelijker beeld krijgen van de mate waarin die alarmerende berichten over het aanzienlijk aantal toegenomen dossiers bewaarheid worden. Ik denk dat wij dat in het oog moeten blijven houden.

Voorts herneem ik mijn vraag, omdat ik nog geen antwoord gekregen heb op de vraag naar het aandeel dat de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden heeft in het totale pakket. Kunt u daarover een percentage geven? Verschilt het aantal aanvragen naar gelang van het gewest? Dat is een zeer concrete vraag. U hebt het totale aantal aanvragen genoemd, maar niet de verdeling per gewest geschetst. Indien mogelijk had ik dat nog graag geweten.

03.06 Gisèle Mandaila Malamba, secrétaire d'Etat: Monsieur le président, je ne pense pas que les mesures soient plus sévères par rapport aux personnes handicapées; il s'agit plutôt d'une harmonisation de ces mesures. Il faut savoir aussi qu'un grand nombre des demandes sont non fondées; elles sont peut-être nombreuses au départ mais il y a moins d'allocataires à l'arrivée.

Il n'y a pas eu de modification de la réglementation; nous continuons à nous y référer. Je dirai à Mme Lahaye-Battheu que nous réalisons un monitoring mensuel pour suivre l'évolution des demandes. Si vous voulez, nous pouvons vous faire parvenir les chiffres. Je ne peux pas vous donner pour le moment le nombre d'allocataires dans chaque Région mais je pourrais le demander à mon administration et vous l'envoyer.

03.05 Sabien Lahaye-Battheu (VLD): Je comprends que le nombre d'ayants droit n'a pas augmenté de manière aussi spectaculaire que le nombre de demandes. Sera-t-il procédé à une nouvelle évaluation à la fin de l'année?

Quelle est la part des allocations aux personnes âgées dans l'ensemble? Le nombre de demandes diffère-t-il selon les régions?

03.06 Staatssecretaris Gisèle Mandaila Malamba: De maatregelen zijn niet strenger; ze werden in overeenstemming gebracht. Een groot aantal aanvragen is ongegrond. De reglementering werd niet gewijzigd.

Elke maand onderzoeken we via een monitoring hoe de aanvragen evolueren. Ik kan u de cijfers bezorgen, alsook de gegevens met betrekking tot de spreiding over de Gewesten.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw Greet van Gool aan de staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het gebruik van de witte en de gele stok" (nr. 7756)

- mevrouw Josée Lejeune aan de staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de toekenningsvoorwaarden voor de witte stok" (nr. 8348)

- mevrouw Greet van Gool aan de staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het beleid voor blinden en slechtzienden" (nr. 8496)

04 **Questions jointes de**

- Mme Greet van Gool à la secrétaire d'Etat aux Familles et aux Personnes handicapées, adjointe au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'utilisation de la canne blanche et de la canne jaune" (n° 7756)

- Mme Josée Lejeune à la secrétaire d'Etat aux Familles et aux Personnes handicapées, adjointe au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les conditions d'octroi de la canne blanche" (n° 8348)

- Mme Greet van Gool à la secrétaire d'Etat aux Familles et aux Personnes handicapées, adjointe au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la politique en ce qui concerne les aveugles"

et les malvoyants" (n° 8496)

04.01 Greet van Gool (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de staatssecretaris, mijn vraag over het gebruik van de witte en gele stok dateert nog van voor de vakantie. Met de wet houdende administratieve vereenvoudiging van 13 februari 2005, werden de wet van 16 februari 1954 betreffende de bescherming van de blindenstok en de wet van 4 juli 1991 tot bescherming van de slechtzienenden en erkenning van de gele stok, gewijzigd. Daardoor werd de machtiging die nodig is om een witte of gele stok te krijgen, afgeschaft. De Koning zou wel de wijze kunnen bepalen waarop de controle op de naleving van de wet zou worden uitgevoerd.

Bij de bespreking van het wetsontwerp in de Kamer heb ik op de bekommernis gewezen van de verenigingen voor mensen met een visuele handicap om toch enige controle te kunnen behouden om misbruiken van de gele of de witte stok tegen te gaan. Tot op heden is er nog geen uitvoeringsbesluit genomen dat aan die terechte bekommernis tegemoetkomt. Nu verneem ik ook dat men overweegt de wet betreffende het gebruik van de gele stok volledig af te schaffen, wat toch heel wat ongerustheid bij de gebruikers daarvan teweegbrengt.

Mevrouw de staatssecretaris, ik had graag vernomen wat de stand is van het koninklijk besluit dat nog in uitvoering van de wet van 13 februari 2005 moet worden genomen en of het klopt dat u overweegt om de wet van 4 juli 1991 tot bescherming van de slechtzienenden en tot erkenning van de gele stok af te schaffen. Zo ja, gebeurt dat in overleg met de verenigingen voor blinden en slechtzienenden? Over welke mogelijkheden zullen de slechtzienenden dan beschikken om hun handicap herkenbaar te maken?

Mijnheer de voorzitter, ik kom thans tot mijn vraag over het beleid voor blinden en slechtzienenden. Die vraag heb ik ingediend naar aanleiding van de internationale dag van de witte stok, op 15 oktober, waarmee men aandacht wil vragen voor de problemen die mensen met een visuele handicap in het dagelijks leven ondervinden.

Naast het gebruik van de witte en gele stok had ik graag van u vernomen, mevrouw de staatssecretaris, hoe u overweegt de situatie van mensen met een visuele handicap te verbeteren. Ik denk daarbij meteen aan de volgende twee problemen. Ten eerste is er de toegankelijkheid van federale websites voor blinden en slechtzienenden en in het bijzonder van uw federale website www.handicap.fgov.be. Die website bevat alle informatie voor mensen met een handicap, maar is qua structuur nogal onduidelijk. Blijkbaar werd de website ook niet gescreend, want ze krijgt alleszins het Blindsurflabel niet.

Een tweede probleem is de toegankelijkheid van banken en bankautomaten. Bij de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap werd een aantal jaren geleden een werkgroep opgericht die zich moest buigen over de problemen inzake toegankelijkheid, zeker ook voor mensen met een visuele handicap. Blijkbaar zijn de werkzaamheden van die werkgroep stilgelegd. Ik had dan ook graag van u vernomen of u overweegt om die problemen aan te pakken en welke stappen u nog zult zetten in uw beleid ten aanzien van mensen met een visuele handicap.

04.01 Greet van Gool (sp.a-spirit): La loi relative à la simplification administrative a supprimé l'autorisation qui était nécessaire pour obtenir une canne jaune ou blanche. Le Roi devait néanmoins encore déterminer la façon d'exercer le contrôle. Aucun arrêté d'exécution n'a toutefois été pris à ce jour. Quel est l'état d'avancement du dossier? Envisage-t-on de supprimer la loi actuelle sur la protection des malvoyants et la reconnaissance de la canne jaune? Comment les malvoyants pourront-ils dès lors manifester leur handicap? Comment la situation des aveugles et des malvoyants sera-t-elle améliorée en ce qui concerne l'accessibilité des sites web fédéraux, des banques et des distributeurs de billets? Quelle a été la contribution du groupe de travail concerné? Quelles initiatives sont-elles encore envisagées?

04.02 Josée Lejeune (MR): Monsieur le président, madame la secrétaire d'Etat, ma question s'articule également autour des conditions d'octroi de la canne blanche. Le groupe de travail de la conférence interministérielle aurait approuvé un avant-projet de loi relatif à la canne blanche. En fait, selon la Confédération belge des aveugles et malvoyants, notre pays compterait quelque 100.000 malvoyants dont 12.000 aveugles.

A l'heure actuelle, la canne blanche, qu'elle soit considérée comme canne d'identification, canne d'appui ou canne de locomotion fait partie des aides proposées aux personnes handicapées visuelles présentant à chaque œil et après correction optique une acuité visuelle égale ou inférieure à 1/10e. Elle est également proposée aux personnes ayant un champ visuel inférieur à 20°.

En ce qui concerne la canne jaune, elle est soit proposée aux personnes qui disposent d'une acuité visuelle centrale binoculaire de moins de 6/10e après correction optique, soit aux personnes présentant une affection binoculaire prononcée de la vision globale, soit encore aux personnes présentant un déficit de la vision périphérique. En fait, cet avant-projet élargit les conditions d'octroi de la canne blanche et supprime la jaune.

Madame la secrétaire d'Etat, mes questions sont les suivantes.

1. Les associations d'aveugles ont-elles été consultées? Dans l'affirmative, quelles sont leurs réactions?
2. Les personnes détentrices d'une canne jaune peuvent-elles encore utiliser celle-ci? Sinon, des mesures transitoires sont-elles prévues?
3. Quelles étapes cet avant-projet doit-il encore franchir avant d'être examiné à la Chambre ou quelles sont les étapes nécessaires à l'obtention de réalisations tangibles?

04.03 Gisèle Mandaila Malamba, secrétaire d'Etat: Monsieur le président, j'ai l'honneur de porter à la connaissance des membres de cette assemblée que, lorsque le gouvernement a souhaité supprimer l'autorisation administrative pour détenir une canne blanche, j'ai demandé que la loi prévoie toujours une possibilité pour le Roi d'instaurer un système de contrôle. Aussi ai-je organisé une concertation avec les organisations représentatives de la déficience visuelle afin d'analyser l'opportunité d'instaurer un contrôle sur l'usage de la canne blanche. Pour rappel, l'usage abusif de la canne blanche est punissable pénalement depuis 1954. Son usage peut donc être contrôlé par la police, notamment lors d'un appel à la charité publique.

Tijdens dit overleg is gebleken dat dergelijke controle in ieder geval nodig blijft. Over de invoering van een specifieke controle liepen de meningen echter uiteen. Hier moeten wij dus nog dieper op ingaan.

Au cours de cette concertation, la question s'est aussi posée de savoir si les conditions légales d'usage d'une canne blanche ne devaient pas être étendues, notamment en fonction de la pratique, et si, en vertu de cet élargissement, les bénéficiaires de la canne jaune n'entraient pas dans les conditions d'usage de la canne blanche.

Les organisations des personnes aveugles et malvoyantes et les professionnels spécialisés en réadaptation visuelle ont également constaté que l'usage de la canne jaune était extrêmement rare, que la

04.02 Josée Lejeune (MR): De werkgroep van de Interministeriële Conferentie zou een voorontwerp van wet hebben goedgekeurd dat ertoe strekt de voorwaarden voor de toekenning van de witte stok uit te breiden en de gele stok af te schaffen.

Werden de blindenorganisaties hierover geraadpleegd? Wat zijn hun reacties? Kan men de gele stok blijven gebruiken als men er al een heeft? Zo neen, is in overgangsmatregelen voorzien? Welke fasen moet dit voorontwerp nog doorlopen?

04.03 Staatssecretaris Gisèle Mandaila Malamba: Toen de regering de administratieve machtiging voor het dragen van een witte stok wilde afschaffen, heb ik gevraagd dat de wet in een controlemogelijkheid zou voorzien. Hierover werd overleg gepleegd met de representatieve organisaties.

Il ressort de la concertation qu'un contrôle reste nécessaire. Il reste toutefois encore à s'accorder sur les modalités de mise en œuvre.

De gele stok wordt maar zelden gebruikt en is niet echt bekend bij het grote publiek. Daarom werd overeengekomen dat al wie voor minstens 60 procent visueel gehandicapt is, een witte stok kan aanvragen. De stok kan ook voorgeschreven worden door een revalidatieoogarts. De gele stok

canne jaune était inconnue du grand public et que, de ce fait, elle n'était pas un moyen d'apporter la sécurité qu'offre la canne blanche.

De plus, il s'avère que la canne jaune n'existe pas en Belgique. Aussi ai-je convenu avec les associations des personnes aveugles et malvoyantes d'étendre les bénéfices de la canne blanche à toute personne dont l'acuité visuelle est réduite d'au moins 60%. Elle peut aussi être prescrite par un ophtalmologue réadaptateur.

Il se fait que, dans ce cadre, la canne jaune n'avait plus sa raison d'être. Par les projets de loi, la canne jaune ne disposera plus de la reconnaissance légale justifiant son utilisation.

Op maandag 4 juli 2005 bracht de Nationale Hoge Raad voor personen met een handicap een unaniem gunstig advies uit over het wetsontwerp dat het gebruik van de witte stok uitbreidt en de gele stok afschaft. De overige verenigingen voor blinden en slechtzienenden uitten hun tevredenheid.

Le projet de loi a été approuvé par les ministres des Régions et des Communautés, concernés par l'Intégration des personnes handicapées, ainsi que par le Conseil des ministres de ce vendredi 14 octobre. Il est aujourd'hui soumis à l'avis du Conseil d'Etat. Il sera ensuite déposé à la Chambre des représentants.

Dans le même cadre, j'ai tenu à soutenir la Journée mondiale de la canne blanche du 15 octobre en faisant adopter, vendredi dernier, autrement dit la veille, le projet de loi visant à élargir les conditions d'autorisation de la canne blanche.

Dès que le projet de loi aura été adopté par la Chambre, j'organiserai une campagne d'information au sujet de la canne blanche. En effet, cette dernière est encore trop méconnue de la population qui n'y voit qu'un mode d'identification de la personne aveugle. La population ignore qu'elle concerne également bon nombre de malvoyants, qu'elle est une aide pour se déplacer et que c'est aussi un appel à des attitudes positives et proactives: s'écarter ou demander si l'on peut apporter une aide pour traverser une rue, etc.

Maar, wij moeten nog meer verwachten van de bevolking. Wagens die op het voetpad en oversteekplaatsen worden geparkeerd ook al is het maar voor enkele minuten om een lading te lossen, vuilzakken die midden op het voetpad belanden, werken die slecht worden gesignaleerd door bedrijven of particulieren, voetpaden in slechte staat; dit zijn tal van hindernissen die verplaatsingen voor blinden en slechtzienenden bemoeilijken.

J'aurais aussi voulu déposer ce vendredi un projet de loi, couplé à un accord de coopération, relatif à l'accessibilité des chiens d'assistance. Ces deux textes concernent principalement les personnes souffrant d'une déficience visuelle mais également d'autres personnes handicapées telles que les personnes sourdes et épileptiques.

Malgré un accord des associations de personnes handicapées, et en dépit d'un accord unanime des Régions et des Communautés exprimé le 8 septembre dernier au sein du groupe de travail de la

had dus geen bestaansreden meer, en zal niet langer wettelijk erkend zijn.

Le 4 juillet 2005, le Conseil supérieur des personnes handicapées a émis un avis favorable sur le projet de loi qui étend l'utilisation de la canne blanche et supprime la canne jaune.

Het ontwerp werd goedgekeurd door de gewest- en gemeenschapsministers en door de ministerraad op 14 oktober. De tekst wordt momenteel om advies voorgelegd aan de Raad van State en zal vervolgens bij de Kamer worden ingediend. Zodra het ontwerp is aangenomen, zal ik een informatiecampagne over de witte stok organiseren.

Mais les citoyens peuvent également apporter une contribution par une meilleure signalisation des travaux ainsi qu'en évitant de se garer sur les trottoirs.

Ik was van plan nu vrijdag een wetsontwerp, gekoppeld aan een samenwerkingsakkoord, betreffende de toegang tot geleidehonden in te dienen, maar de ministers van de Vlaamse Gemeenschap en het Waals Gewest hebben wat meer tijd gevraagd om de weerslag ervan

conférence interministérielle, les ministres de la Communauté flamande et de la Région wallonne ont demandé un délai supplémentaire pour examiner les éventuelles incidences budgétaires de ces projets. J'attends une réponse définitive pour la fin du mois d'octobre. Ces associations reconnaissent que ces deux textes constituent une garantie de plus quant à la libre circulation des personnes possédant un chien d'assistance.

Met betrekking tot het Blindsurflabel heeft de regering zich ertoe verbonden om voor al haar websites de criteria van dit label te respecteren.

Ik heb in het nationaal plan tegen de digitale kloof een volledig hoofdstuk laten opnemen, gewijd aan personen met een handicap. De interministeriële conferentie keurde dit plan goed op dinsdag 11 oktober. De kwestie van het Blindsurflabel wordt daarin expliciet vermeld. De website van de Directie-generaal Personen met een handicap krijgt binnenkort dit label. Blijkbaar moeten nog enkele kleine wijzigingen worden aangebracht om dit label officieel toegewezen te krijgen.

Enfin, la question de l'accessibilité des distributeurs de billets dans les banques et en façade a déjà été débattue en 2003 par le secteur bancaire. A votre initiative, en tant que commissaire du gouvernement à la sécurité sociale, les travaux ont débouché, en juin 2004, sur la proposition de terminaux plus adaptés aux besoins des personnes handicapées et sur une liste de recommandations destinée aux banques. L'Association belge des Banques a participé activement à ces travaux et a contribué à la rédaction de la brochure éditant les recommandations relatives à l'aménagement des agences pour l'accueil des personnes handicapées, mais la publication de cette brochure a été bloquée par la Communauté flamande pour une raison inconnue. La brochure rédigée en français, néerlandais et allemand n'a donc jamais été publiée.

04.04 Greet van Gool (sp.a-spirit): Mevrouw de staatssecretaris, als ik het goed begrijp, is er nog geen zicht op het tijdstip van het uitvoeringsbesluit van het koninklijk besluit in verband met de controle. De meningen van de manier waarop de controle zal gebeuren, lopen immers nogal uiteen.

Ik had ook graag de bevestiging gekregen dat door de uitbreiding van de toekenningsvoorwaarden voor de witte stok, de personen die momenteel gebruikmaken van de gele stok in de toekomst ook een witte stok zullen kunnen gebruiken. De criteria voor de witte stok worden immers verruimd.

Voor het overige is het een goede zaak en is het ook belangrijk dat de websites van de federale overheid het Blindsurflabel zullen krijgen. Ik zou u dan ook willen vragen er verder werk van te willen maken.

Wat de toegankelijkheid van banken en bankautomaten betreft, lijkt het aangewezen na te gaan waarom er geen akkoord is met de Vlaamse Gemeenschap.

04.05 Josée Lejeune (MR): Madame la secrétaire d'Etat, je voudrais vous remercier pour la qualité de votre réponse et surtout pour les détails que vous venez de nous communiquer. Je me réjouis

op de begroting te onderzoeken. Ik verwacht tegen eind oktober een antwoord.

Le gouvernement s'est engagé à respecter pour l'ensemble de ses sites internet les critères du label "Blindsurfer". Un chapitre entier du plan national destiné à résorber la fracture numérique est consacré à la personne handicapée. Le site de la Direction Générale des personnes handicapées recevra prochainement lui aussi le label "Blindsurfer".

Ten slotte werden in juni 2004 een aanpassing van de bankautomaten en een lijst van aanbevelingen ter attentie van de banken voorgesteld. De publicatie van de brochure met betrekking tot de inrichting van de bankkantoren voor de ontvangst van gehandicapten werd om een onbekende reden door de Vlaamse Gemeenschap geblokkeerd.

04.04 Greet van Gool (sp.a-spirit): La date de l'arrêt d'exécution n'est donc pas encore connue. La secrétaire d'Etat peut-elle également confirmer que les personnes qui utilisent à présent une canne jaune pourront également utiliser sous peu une canne blanche? Il convient par ailleurs de saluer le fait que les sites Internet des pouvoirs publics recevront le label "Blindsurfer". Il conviendrait de vérifier pourquoi il n'y a pas d'accord avec la Communauté flamande à propos de l'accessibilité des banques et des distributeurs automatiques.

04.05 Josée Lejeune (MR): Ik verheug er mij over dat u de verzoeken van de organisaties in

d'entendre que vous avez pu recevoir les différentes organisations, que vous avez pris en considération leurs demandes et que, par l'intermédiaire de ce projet de loi, nous allons enfin voir aboutir quelque chose de concret. J'espère que l'examen de ce projet de loi au sein de notre commission aura lieu dans des délais suffisamment raisonnables.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Greet van Gool aan de staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de assistentiehonden" (nr. 8008)

- mevrouw Josée Lejeune aan de staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het recht van toegang voor hulphonden" (nr. 8347)

- mevrouw Sophie Pécriaux aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de toegang van slechtzienden en hun geleidehonden" (nr. 8505)

05 Questions jointes de

- Mme Greet van Gool à la secrétaire d'État aux Familles et aux Personnes handicapées, adjointe au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les chiens d'assistance" (n° 8008)

- Mme Josée Lejeune à la secrétaire d'État aux Familles et aux Personnes handicapées, adjointe au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'accessibilité des chiens d'assistance" (n° 8347)

- Mme Sophie Pécriaux au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'accès aux lieux publics des malvoyants et des animaux les accompagnant" (n° 8505)

05.01 Greet van Gool (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de staatssecretaris, assistentiehonden zijn een belangrijk hulpmiddel voor personen met een handicap. Zij zouden onbeperkt toegang moeten krijgen tot gebouwen die toegankelijk zijn voor het publiek. Al kan men in principe tegen een weigering assistentiehonden toe te laten optreden op basis van de wet van 25 februari 2003 ter bestrijding van discriminatie, is een aparte wettelijke regeling toch aangewezen. De antidiscriminatiewet is immers niet voldoende bekend en de praktijk leert jammer genoeg dat assistentiehonden nog steeds worden geweigerd.

05.01 Greet van Gool (sp.a-spirit): En juin, le ministre a déclaré préparer une réglementation accordant l'accès des chiens d'assistance aux bâtiments accessibles au public. Il paraît qu'un projet de loi relatif à cette matière devrait être déposé à ce sujet au Parlement d'ici fin octobre.

In juni heb ik u daarover al een vraag gesteld. U hebt toen gezegd dat u zelf bezig was met een ontwerp voor de toegankelijkheid van assistentiehonden. U zou ook overleg opstarten met de Gemeenschappen en de Gewesten, omdat juist zij bevoegd zijn voor de erkenningsvoorwaarden. Er zou ook met hen een samenwerkingsovereenkomst worden afgesloten. Beide ontwerp teksten zouden ook aan de verschillende betrokken verenigingen worden voorgelegd, zodat de tekst van het ontwerp tegen het einde van het jaar in het Parlement zou kunnen worden ingediend.

Ou en est la situation, notamment en ce qui concerne la concertation avec les entités fédérées et les organisations concernées? Que peut dire le ministre sur le contenu de ce projet?

Welnu, uit persberichten van eind augustus blijkt dat u uw wetsontwerp nog voor eind oktober had willen laten goedkeuren in het Parlement. Ik vernam graag wat de stand van zaken met betrekking tot het wetsontwerp is en of u al wat meer informatie kunt geven over de inhoud van de tekst van het ontwerp. Wat is de stand van zaken van het overleg met de Gemeenschappen over het samenwerkingsakkoord? Werden de teksten ook voorgelegd aan de betrokken organisaties? Welke zijn hun standpunten daarover?

05.02 Josée Lejeune (MR): Monsieur le président, ma question s'articule évidemment autour du même thème. Nous sommes tous conscients que les chiens d'assistance sont non seulement des compagnons fidèles de chaque instant, mais rendent aussi aux personnes une part d'autonomie suite à une maladie ou un accident. Le groupe de travail de la conférence interministérielle en faveur des personnes handicapées a approuvé un projet de loi ainsi qu'un accord de coopération, tous deux relatifs aux chiens d'assistance. Dans le cadre de la lutte contre la discrimination indirecte visant les personnes présentant un handicap, il devient urgent, madame la secrétaire d'Etat, de généraliser les possibilités d'accès des chiens d'assistance dans tous les lieux publics. Les textes relatifs aux chiens d'assistance assurent une large accessibilité à ces derniers, sans toutefois donner l'accès à tous les lieux publics.

Madame la secrétaire d'Etat, ma première question est la suivante: sachant qu'il existe plusieurs catégories de chiens d'assistance, notamment les chiens guides d'aveugles, les chiens d'aide pour handicapés moteurs et les chiens pouvant venir en aide aux épileptiques, quels animaux sont concernés par ce projet?

Deuxièmement, les personnes handicapées craignent de ne pouvoir accéder aux lieux où des soins sont prodigués, avec leur chien; il en va de même en ce qui concerne les lieux de culte. Pouvez-vous nous dire si ces chiens auront accès aux hôpitaux et aux lieux de culte?

En troisième lieu, la loi relative à l'anti-discrimination ne devrait-elle pas garantir cette accessibilité? A quelles étapes doit encore être soumis ce projet de loi avant d'être examiné ici à la Chambre, et qu'en est-il des autres décisions concernant l'amélioration du bien-être au quotidien des personnes présentant un handicap?

05.03 Sophie Pécriaux (PS): Madame la secrétaire d'Etat, je vais tenir avec d'autres mots les mêmes propos que mes deux collègues. En effet, il semble sur base de divers témoignages qui me sont rapportés que des personnes handicapées de la vue rencontrent aujourd'hui des difficultés d'accès à des commerces, des administrations ou des centres hospitaliers, par exemple. Notre réglementation concernant les exigences d'hygiène dans les locaux ou pour les équipements autorise cependant déjà l'accès aux magasins d'alimentation des chiens dressés ou en cours de dressage. Un certain nombre de questions restent en suspens dans les situations que j'énumérais ci-avant, bien entendu non exhaustives. On pourrait y ajouter les parcs publics. Madame la secrétaire d'Etat, ne pensez-vous pas qu'il serait opportun d'harmoniser la réglementation quant à l'accès des malvoyants accompagnés de leur chien dans certains lieux publics, voire dans tous les lieux publics?

05.04 Staatssecretaris Gisèle Mandaila Malamba: Mijnheer de voorzitter, ik kan de geachte leden mededelen dat de werkgroep Personen met een handicap, die de werkzaamheden van de interministeriële conferentie voorbereidt, op donderdag 18 september 2005 zijn goedkeuring heeft gehecht aan een wetsontwerp en een samenwerkingsakkoord betreffende de toegang van assistentiehonden tot voor het publiek toegankelijke plaatsen.

05.02 Josée Lejeune (MR): De werkgroep van de Interministeriële Conferentie voor personen met een handicap keurde een wetsontwerp en een samenwerkingsakkoord goed betreffende de assistentiehonden. Het is dringend nodig dat die op alle publieke plaatsen worden toegelaten. Om welke dieren gaat het precies? Zullen ze ook worden toegelaten in de ziekenhuizen en de plaatsen van eredienst? Zouden ze op grond van de antidiscriminatiewet geen toegang moeten krijgen tot die plaatsen? Hoe staat het met dat wetsontwerp en met de andere beslissingen tot bevordering van het welzijn van de personen met een handicap?

05.03 Sophie Pécriaux (PS): Zou het geen goed idee zijn de regelgeving betreffende de toegang tot de openbare plaatsen te harmoniseren, om de toegang van slechtzienden en hun geleidehond tot winkels, administraties, ziekenhuizen en openbare parken te verbeteren?

05.04 Gisèle Mandaila Malamba, secrétaire d'Etat: Le groupe de travail Personnes handicapées, qui prépare la conférence interministérielle, a approuvé le projet de loi et l'accord de coopération le mois passé.

Il a été convenu que l'approbation officielle de ces deux textes se fera

De officiële goedkeuring van die

par une procédure écrite par l'envoi du procès-verbal de la réunion du 8 septembre et la demande d'un accusé de réception dans les huit jours.

Les ministres Demotte, Dupont, Gentges, Huytebroeck et Smet m'ont fait part de leur accord écrit. Néanmoins, Mmes les ministres Vervotte et Vienne ont demandé un délai supplémentaire pour consulter les comités de gestion du Vlaamse Fonds et de l'AWIPH.

Parallèlement, le projet de loi et le projet d'accord de coopération ont été soumis à l'avis du Conseil supérieur national des personnes handicapées lors de sa séance d'hier. Un accord est intervenu à ce sujet.

Op donderdag 27 oktober 2005 vergadert de werkgroep van de interministeriële conferentie opnieuw. Aangezien de teksten nauwkeurig werden voorbereid samen met experts en met de hulp van het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding, hoop ik beide teksten eind november 2005 op de regeringstafel te leggen.

La question de l'accessibilité des chiens d'assistance a fait l'objet d'une demande d'avis à toutes les instances concernées, depuis le transport public et privé jusqu'à l'enseignement, le secteur hospitalier et l'administration pénitentiaire. Les projets ont également été soumis aux associations concernées, dont les remarques ont été prises en compte.

A la suite de ces différentes modifications, les associations m'ont fait part de leur satisfaction. Néanmoins, le projet de loi relatif à l'accessibilité ne pourra pleinement prendre son effet qu'à la condition que les Régions et les Communautés approuvent l'accord de coopération et qu'elles prennent les décrets nécessaires pour le rendre effectif. Elles doivent ainsi préciser les conditions et modalités de reconnaissance des chiens d'assistance. Les associations des personnes handicapées ont également insisté pour que les Régions et Communautés garantissent au mieux la mise en œuvre du projet de loi et des engagements pris par l'accord de coopération; elles sont compétentes pour assurer l'accessibilité effective des chiens d'assistance dans les écoles, les centres de formation, les logements, etc.

Le projet de loi a dû se limiter aux chiens d'assistance. En effet, en Belgique, le commerce de la majorité des animaux, tels que les singes capucins, est sévèrement réglementé. Néanmoins, il concerne tous les chiens d'assistance, hormis les chiens de compagnie, quelle que soit la déficience du maître. Il s'applique donc aussi aux chiens d'assistance pour les personnes malvoyantes, épileptiques, ayant une déficience physique ou une maladie mentale.

A côté de la très large autorisation d'accès à tous les lieux publics, le

twee teksten zal geschieden door de verzending van de notulen van de vergadering van 8 september en het verzoek om binnen de acht dagen een ontvangstbewijs toe te zenden. De ministers Demotte, Dupont, Gentges, Huytebroeck en Smet hebben mij schriftelijk laten weten dat zij akkoord gaan, maar de ministers Vervotte en Vienne hebben wat meer tijd gevraagd teneinde de beheerscomités van het Vlaams Fonds en van het AWIPH te raadplegen. Daarnaast werden het wetsontwerp en het ontwerp-samenwerkingsakkoord gisteren voor advies aan de Nationale Raad voor Personen met een Handicap voorgelegd en werd er een akkoord bereikt.

Le groupe de travail se réunira à nouveau le 27 octobre 2005. J'espère pouvoir présenter les textes au gouvernement fin novembre.

Het wetsontwerp inzake de toegang voor assistentiehonden treedt slechts in werking indien de Gewesten en de Gemeenschappen het samenwerkingsakkoord goedkeuren, de nodige decreten uitvaardigen en de erkenningsvoorwaarden voor assistentiehonden vastleggen.

Vermits de handel in dieren erg strikt gereguleerd is, is het wetsontwerp beperkt tot assistentiehonden voor slechtzienden, epileptici en personen met een lichamelijke tekortkoming of een geestesziekte.

Het weigeren van de toegang kan uitsluitend worden gerechtvaardigd op grond van een wettelijke bepaling of van een reglement dat om ernstige en beperkend opgesomde redenen is uitgevaardigd. Ieder misbruik wordt strafrechtelijk bestraft.

Private plaatsen, waaronder gebedshuizen, komen niet aan

projet contient des limitations. Le refus d'accès ne pourra être admis que s'il est fondé sur une disposition légale (par exemple, l'accès des piscines publiques, l'accès aux lieux de soins dans les hôpitaux) ou sur un règlement qui ne peut être pris que pour des motifs sérieux et limitativement énumérés (la sécurité, l'hygiène ou l'impossibilité de faire un aménagement raisonnable). L'abus sera sanctionné pénalement.

Par contre, les lieux privés ne sont pas concernés par ce projet de loi; ce serait anticonstitutionnel. Les lieux de culte sont des lieux privés. En ce qui concerne les cabinets des praticiens de l'art de guérir, ceux-ci ont la liberté de les admettre, ce qu'ils feront en bonne intelligence dans le respect des normes sanitaires. Enfin, les établissements pénitentiaires sont exclus du projet de loi. Un directeur de prison peut cependant autoriser l'accès d'un chien d'assistance dans un parloir.

Ce projet de loi a été établi sur la base de la loi anti-discrimination et non en vertu des compétences relatives aux personnes handicapées, qui relèvent des Communautés. Toutefois, afin de s'assurer de la parfaite légalité des textes et de la répartition des compétences entre l'Etat et les entités fédérées, les textes seront soumis à l'assemblée générale du Conseil d'Etat afin d'obtenir une jurisprudence précise.

Dit wetsontwerp is nodig daar de wet tegen discriminatie, zoals mevrouw van Gool aangaf, niet erg bekend is bij het grote publiek en tot nu toe niet kon verhinderen dat assistentiehonden onterecht de toegang werd ontzegd.

05.05 Greet van Gool (sp.a-spirit): Mevrouw de staatssecretaris, ik dank u voor uw omstandig antwoord. Als ik het goed begrijp, zal het nog wel eventjes duren, tot eind november, voor wij effectief de tekst van het ontwerp zullen kunnen krijgen.

Wat ik wel een beetje jammer vind, is dat het toepassingsgebied van de wet beperkt zal worden en dat er geen vrije toegang zal zijn tot onder meer ziekenhuizen en dergelijke, terwijl ik vanuit de sector toch begrepen had dat dit kon. Vanzelfsprekend gaat men er niet mee akkoord dat in alle lokalen van een ziekenhuis assistentiehonden toegelaten kunnen worden, omdat dit omwille van de hygiëne niet mogelijk is, maar een assistentiehond is toch een hulpmiddel. Vandaar dat die voor personen met een handicap zeer belangrijk is, omdat zij zo in hun autonomie kunnen voorzien. Ik vind het toch echt jammer dat op een paar punten de toegankelijkheid beperkt zal worden. Ik zal dat voort nagaan wanneer wij de teksten van het ontwerp zullen krijgen.

05.06 Josée Lejeune (MR): Madame la secrétaire d'Etat, je me réjouis des initiatives prises en la matière et je salue tout particulièrement votre engagement. Vous êtes sur le bon chemin. Je vous encourage et vous invite à continuer à vous battre.

Je vous remercie beaucoup pour le travail réalisé.

*Président: Jean-Marc Delizée.
Voorzitter: Jean-Marc Delizée.*

05.07 Sophie Pécriaux (PS): Monsieur le président, je remercie Mme la secrétaire d'Etat pour l'initiative et le projet de loi qui sortira fin

bod in dit wetsontwerp. Beoefenaars van de geneeskunde kunnen de toegang naar eigen goeddunken verlenen of weigeren. Gevangenen zijn niet in het wetsontwerp opgenomen, maar een gevangenisdirecteur kan de toegang van een assistentiehond tot een spreekkamer toestaan.

Dit ontwerp werd opgesteld op grond van de antidiscriminatiewet en niet uit hoofde van de bevoegdheden inzake personen met een handicap, die aan de Gemeenschappen toebehoren.

Cette loi est nécessaire parce que la loi anti-discrimination ne suffit pas.

05.05 Greet van Gool (sp.a-spirit): Je regrette que le champ d'application de la loi soit limité et que cette dernière ne prévoie pas le libre accès aux hôpitaux. J'approfondirai ce point quand je recevrai le texte le mois prochain.

05.06 Josée Lejeune (MR): Ik vraag aan de minister dat zij zich zou blijven inzetten.

05.07 Sophie Pécriaux (PS): Het is uitermate belangrijk dat

novembre.

Je voudrais simplement insister sur la notion de communication et d'information.

Aujourd'hui, même si ces chiens peuvent accompagner les non-voyants, notamment dans les magasins alimentaires, certaines personnes non voyantes ont pourtant témoigné qu'elles avaient été arrêtées à l'entrée de magasins en raison d'un manque d'information de la part des gérants de ces magasins. C'est là que se situe le problème. En effet, si la communication ne passe pas, si les informations ne sont pas connues du public, on aura beau faire des projets de loi et mettre en place des textes, ces personnes rencontreront toujours des blocages. Or, pour ces personnes, comme mes collègues le rappelaient, les yeux du chien sont leurs yeux et leur chien est la vie.

05.08 Gisèle Mandaila Malamba, secrétaire d'Etat: Monsieur le président, je voudrais juste répondre à Mme van Gool au sujet des limitations d'accès à certains lieux.

C'est le Conseil supérieur d'Hygiène qui, dans son avis, a limité les lieux d'accès; ce n'est pas nous. Nous avons fait la demande. Malheureusement, l'accès a été limité.

En ce qui concerne la notion de communication, mon secrétariat essaie, à chaque fois qu'une mesure est prise ou qu'un projet passe, de diffuser l'information le plus largement possible aux utilisateurs, aux associations et à toutes les personnes concernées, en l'occurrence les personnes handicapées.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Vraag van mevrouw Greet van Gool aan de staatssecretaris voor het Gezin en Personen met een handicap, toegevoegd aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de medische onderzoeken" (nr. 8220)

06 Question de Mme Greet van Gool à la secrétaire d'État aux Familles et aux Personnes handicapées, adjointe au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "les examens médicaux" (n° 8220)

06.01 Greet van Gool (sp.a-spirit): Mevrouw de staatssecretaris, om in aanmerking te komen voor een tegemoetkoming of voor fiscale of sociale voordelen moet aan medische voorwaarden worden voldaan. In de meeste gevallen moet de betrokkene daarvoor een medisch onderzoek ondergaan. Daarbij rijst echter een aantal problemen.

Zo bestaat de mogelijkheid dat degenen die zich moeilijk kunnen verplaatsen, thuis worden onderzocht. De procedure die daarvoor bestaat, laat soms te wensen over. Voorts bestaat ook een aantal gevallen waarin de medische beslissing zou kunnen worden genomen op basis van gegevens die zich in het dossier bevinden, dus zonder dat een medisch onderzoek zou moeten gebeuren. Zeker voor mensen met een zware handicap of mensen die zwaar ziek is, is dat toch een bijkomende belasting.

Ik heb hierover eerder al vragen gesteld. U hebt dan ook bevestigd dat er inderdaad wordt nagedacht over de mogelijkheid om een

iedereen op de hoogte wordt gebracht van het recht dat slechtzindigen hebben om zich met hun geleidehond op openbare plaatsen te begeven.

05.08 Staatssecretaris Gisèle Mandaila Malamba: Het is de Hoge Gezondheidsraad die in zijn advies het aantal toegankelijke plaatsen heeft beperkt, dat hebben wij niet gedaan.

Wij trachten de informatie zo ruim mogelijk te verspreiden.

06.01 Greet van Gool (sp.a-spirit): Quiconque souhaite bénéficier d'une prise en charge ou d'un avantage fiscal ou social doit remplir certaines conditions médicales et la plupart du temps subir un examen médical. La procédure qui prévoit la possibilité d'examiner à domicile des bénéficiaires potentiels a révélé certaines limites. Les procédures actuelles imposent des tracasseries supplémentaires aux personnes qui souffrent d'un lourd handicap ou d'une maladie grave. Dans le passé, la secrétaire d'État a déjà affirmé que la possibilité de

medische beoordeling te doen op basis van dossierstukken. In de medische dienst van de administratie zou men reeds een eerste elementaire analyse hebben gedaan. Ik vernam dan ook graag de stand van zaken in de beide dossiers.

06.02 Gisèle Mandaila Malamba, secrétaire d'Etat: Monsieur le président, j'ai l'honneur de faire savoir à l'honorable membre que la possibilité de faire des examens médicaux sur des dossiers est un des premiers axes stratégiques étudiés actuellement afin d'améliorer la procédure d'instruction des demandes, tout en sachant qu'établir une évaluation sans procéder à un examen par un médecin évaluateur en présence de la personne concernée ne pourra jamais être généralisé. Il faut donc déterminer ces critères précis qui ne donnent pas lieu à l'interprétation afin de garantir un traitement équitable des demandes.

Om die criteria vast te leggen, werken de artsen van de Directie-generaal Personen met een handicap momenteel aan een inventaris van de dossiers. Zij delen de dossiers meer bepaald in op basis van medische criteria.

Vous comprendrez que cette étude ne peut se faire dans la précipitation. Elle est, certes, bien entamée. Toutefois, les résultats ne peuvent être attendus avant le début de l'année 2006.

06.03 Greet van Gool (sp.a-spirit): Mevrouw de staatssecretaris, ik ben het eens met uw standpunt dat men niet in alle gevallen een beoordeling van de medische toestand kan opstellen alleen op basis van de stukken in het dossier. Er zijn zeker en vast gevallen waar dit wel mogelijk is. In een aantal gevallen beschikt men over uitgebreide verslagen van universiteitsprofessoren. In die gevallen moet het kunnen. We wachten de verdere evolutie van het dossier af.

Ik heb geen antwoord gekregen op de vraag over de stand van zaken met betrekking tot de nieuwe procedure die zou worden uitgewerkt voor de bezoeken ten huize.

06.04 Gisèle Mandaila Malamba, secrétaire d'Etat: Comme vous le savez, l'une est la conséquence de l'autre; c'est pourquoi on devra attendre les résultats de l'évaluation et des études entamées pour déterminer exactement ce qu'il conviendra de faire.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Ik stel vast dat mevrouw Van der Auwera niet aanwezig is. Haar vraag nr. 8461 wordt dus

réaliser une évaluation médicale sur la base des éléments du dossier était à l'étude. Qu'en est-il actuellement?

06.02 Staatssecretaris Gisèle Mandaila Malamba: Het uitvoeren van medische onderzoeken is een van de eerste krachtlijnen die momenteel onderzocht worden met het oog op een verbetering van de procedure voor de behandeling van de aanvragen. Een medische beoordeling mag nooit zomaar algemeen worden aanvaard zonder dat de betrokkene door een arts wordt onderzocht. Er moeten dan ook criteria worden vastgesteld die niet voor interpretatie vatbaar zijn teneinde een billijke behandeling van de aanvragen te garanderen.

Les médecins de la direction générale Personnes handicapées procèdent actuellement à l'inventaire des dossiers en vue de la définition des critères. Les dossiers sont répartis sur la base de critères médicaux.

Dit onderzoek mag niet overhaast gebeuren. De resultaten zouden vóór 2006 beschikbaar moeten zijn.

06.03 Greet van Gool (sp.a-spirit): Il est exact qu'il n'est pas toujours possible d'évaluer l'état de santé d'une personne sur la seule base des pièces d'un dossier. Mais une telle évaluation est possible dans certains cas. Ma question sur la nouvelle procédure autorisant les examens à domicile est demeurée sans réponse.

06.04 Staatssecretaris Gisèle Mandaila Malamba: We moeten de besluiten van de evaluatie afwachten alvorens te beslissen wat er gedaan moet worden.

niet gesteld. Vervolgens wordt vraag nr. 8490 van de heer T'Sijen omgezet in een schriftelijke vraag.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.03 uur.

La réunion publique de commission est levée à 15.03 heures.